

AB–Hindistan Ticaret Anlaşması:

Küresel Belirsizlik Ortamında Stratejik Çeşitlendirme

Julian Hinz, Rolf Langhammer,
Hendrik Mahlkow, Vasundhara Thakur

No. 202, ISSN 2195–7525
Kiel Dünya Ekonomisi Enstitüsü

Genel Değerlendirme

AB–Hindistan Serbest Ticaret Anlaşması (STA), her iki taraf için de GSYH'nin %0,12–0,13'ü düzeyinde karşılıklı ekonomik kazanç yaratmakta; ikili ticaret hacmi ise %41–65 oranında artmaktadır.

ABD tarafından uygulanan ve toplamda 50 yüzde puana ulaşan gümrük vergilerinin Hindistan ekonomisine GSYH'nin %1,6'sı kadar maliyet yüklemesi nedeniyle, AB–Hindistan STA'sı önemli bir dengeleyici işlev görürken, AB de küresel korumacılık ortamında açık ticarete olan bağlılığını ortaya koymaktadır.

AB–Hindistan STA'sı, Çin'den önemli ölçüde ticaret sapmasına yol açmakta (tahmini %5–9); bu durum hem AB'nin risk azaltma hedeflerini hem de Hindistan'ın tedarik zinciri çeşitlendirme stratejisini desteklemektedir.

Anlaşmanın yapısal faydaları, ABD ticaret politikalarındaki olası değişikliklerden bağımsız olarak kalıcılığını korumakta; bu da söz konusu anlaşmayı geçici bir önlem değil uzun vadeli bir stratejik ortaklık haline getirmektedir.

1. Giriş

AB–Hindistan Serbest Ticaret Anlaşması, 27 Ocak 2026 tarihinde Yeni Delhi’de düzenlenen Hindistan–AB Zirvesi’nde ilan edilmiştir. Anlaşma, ilk olarak 2007 yılında başlayan ve yıllarca süren tıkanıklığın ardından 2022’de yeniden başlatılan müzakerelerin sonuçlanmasıyla hayata geçirilmiştir. Avrupa Komisyonu, anlaşmayı “Hindistan’ın bugüne kadar kabul ettiği en iddialı ticaret serbestleşmesi” olarak nitelendirmiştir. Anlaşma, her iki taraf açısından da stratejik önemin en yüksek olduğu bir dönemde gündeme gelmiştir. Yürürlüğe girmesiyle birlikte, küresel GSYH’nin yaklaşık beşte birini ve dünya nüfusunun dörtte birini temsil eden iki ekonomik bloğu birbirine bağlayacak olan bu anlaşma, şimdiye kadar müzakere edilmiş en büyük ticaret anlaşmalarından biri niteliğindedir. Nitekim hem Avrupa Komisyonu Başkanı von der Leyen hem de Hindistan Ticaret Bakanı Piyush Goyal tarafından “tüm anlaşmaların anası” olarak tanımlanmıştır.

Avrupa Birliği (AB) açısından Hindistan ile imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması (STA), küresel ticaret sisteminin benzeri görülmemiş baskılarla karşı karşıya olduğu bir dönemde, açık ve kurallara dayalı ticarete olan bağlılığın güçlü bir göstergesini teşkil etmektedir. AB, Avrupa menşeli ürünlere yönelik ABD gümrük vergisi tehditleriyle karşı karşıya kalmış; Grönland ile ilişkilendirilen ve son anda engellenen gümrük vergisi önerileri de dâhil olmak üzere bu baskıları yönetmiştir. Ayrıca, 25 yıl süren müzakerelerin ardından AB–Mercosur Anlaşması sonuçlandırılmış olsa da onay süreci nedeniyle hâlen hukuki belirsizlik içindedir. Bu çerçevede Hindistan ile imzalanan STA, AB’nin piyasa ekonomisine ve hukukun üstünlüğüne bağlı demokratik ortaklarla büyük ölçekli ticaret anlaşmaları sonuçlandırma kapasitesine sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Hindistan açısından ise anlaşmanın zamanlaması, ABD tarafından uygulanan benzeri görülmemiş gümrük vergisi baskısıyla şekillenmiştir. Ağustos 2025’te söz konusu vergiler %50 seviyesine kadar yükseltilmiş; buna ek olarak Hindistan’ın Rus petrolü ithalatını sürdürmesine bağlı ilave yaptırımlar devreye sokulmuştur. Bu gelişmeler ihracat planlamasını ciddi biçimde sekteye uğratmış ve pazar çeşitlendirilmesine yönelik çağrılarını artırmıştır. Ocak 2026’nın sonlarına doğru ABD yetkilileri, Hindistan’ın Rus petrolü ithalatının düşük seyretmesi hâlinde ek vergilerin bir kısmının geri çekilebileceğine işaret etmiş olsa da somut bir “anlaşmaya” ilişkin işaretler sınırlı kalmıştır.

Avrupa Birliği, Hindistan’ın mal ticaretinde en büyük ticaret ortağı konumundadır. İkili mal ticareti, 2024–25 mali yılında yaklaşık 136,5 milyar ABD doları seviyesine ulaşmıştır. Taraflar arasında imzalanacak Serbest Ticaret Anlaşması (STA), ticaret engellerinin azaltılması ve düzenleyici uyumun sağlanması yoluyla kalıcı verimlilik kazanımları yaratarak bu ilişkiyi önemli ölçüde derinleştirecektir. Bu durum, özellikle Hindistan açısından anlaşmanın taşıdığı yüksek önem göz önünde bulundurulduğunda, dikkat çekicidir.

Hindistan’ın ihracat hacimleri rekor seviyelere ulaşmıştır. 2024–25 mali yılında toplam mal ve hizmet ihracatının yaklaşık 821 milyar ABD doları olduğu tahmin edilmekte; bunun yaklaşık 437

milyar ABD doları mal ihracatından, 384 milyar ABD doları ise hizmet ihracatından oluşmaktadır. Hindistan'ın küresel mal ihracatındaki payı hâlen görece sınırlı olup yaklaşık %1,8 düzeyindedir; ancak ülkenin "Make in India" ve "Atmanirbhar Bharat" (Kendi Kendine Yeten/Hindistan'ın Kendine Yeterliliği) girişimleri doğrultusunda bu pay istikrarlı biçimde artış göstermektedir.

Bu politika notunun temel mesajı açıktır: AB–Hindistan Serbest Ticaret Anlaşması, esas itibarıyla stratejik çeşitlendirme ve ekonomik kapasiteyi yükseltmeye yönelik bir anlaşmadır. ABD kaynaklı dış baskıların artması hâlinde ekonomik maliyetler yükselme potansiyeli taşısa da ABD–Hindistan ticari ilişkilerinin nasıl bir seyir izleyeceğinden bağımsız olarak bu anlaşma değerini korumaktadır. Bunun nedeni, AB–Hindistan STA'sının tedarik zincirlerini kalıcı biçimde yeniden yönlendirmesi ve dünyanın en büyük demokratik ekonomilerinden ikisi arasındaki entegrasyonu derinleştirmesidir.

2. Kriz Bağlamı: ABD Korumacılığı ve AB Ticaret Stratejisi

2025'ten itibaren ABD ile geleneksel ticaret ortakları arasındaki ticari gerilimlerin hızla artması, küresel ticaret ortamında belirgin bir belirsizlik yaratmıştır. Hindistan, Rus petrolü ithalatı nedeniyle %50'ye varan cezai gümrük vergileriyle karşı karşıya kalmış; ihracatının yaklaşık %70'i bu önlemlerden etkilenmiştir. Bu durum, Hindistan için pazar çeşitlendirmesini stratejik bir zorunluluk hâline getirmiştir.

2024 yılında Amerika Birleşik Devletleri'ne 531,6 milyar Euro mal ihraç eden Avrupa Birliği de ABD kaynaklı korumacılık riskleriyle karşı karşıya kalmış; 2025 başında Avrupa menşeli ürünlere yönelik olası gümrük vergisi tehditleri, transatlantik ticaretteki kırılganlığı açık biçimde ortaya koymuştur. Bu gelişmeler, AB'nin ticaret politikasında yön değişikliğini hızlandırmış; çok taraflı ticaret yaklaşımı korunmakla birlikte, yükselen ekonomilerle ikili ticari ilişkilerin çeşitlendirilmesi öncelik kazanmıştır. Avrupa Komisyonu bu stratejik yönelimi, ticarete "**stratejik özerklik**" hedefi çerçevesinde tanımlamaktadır.

AB, artan ticari belirsizliklere karşılık olarak, stratejik uyum ve ticari potansiyel sunan ülkelerle serbest ticaret anlaşmalarını hızlandırmaktadır. Bu çerçevede Ocak 2026'da imzalanan AB–Mercosur Anlaşması önemli bir adım olmakla birlikte, Avrupa Parlamentosu'ndaki siyasi itirazlar ve hukuki inceleme süreci nedeniyle onaylanma riski ve gecikme ihtimali taşımaktadır.

Buna karşılık Hindistan ile yürütülen STA müzakereleri, daha sınırlı siyasi ve çevresel tartışmalar nedeniyle görece daha sorunsuz ilerlemektedir. Hindistan'ın büyük, demokratik ve piyasa temelli bir ekonomi olması; Avrupa tarımıyla doğrudan rekabetin ve Mercosur anlaşmasında görülen ormansızlaşma tartışmalarının bulunmaması bu süreci kolaylaştırmaktadır.

Öte yandan AB'nin Hindistan'a yönelik Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GSP) kapsamındaki ayrıcalıkları daraltması, pazara erişimde belirsizliği artırmaktadır. Daha önce Hindistan'ın AB'ye ihracatının %27'si GSP'den yararlanırken, programdan çıkışla birlikte ihracatın %87'sine kadar olan kısmı tam MFN gümrük vergilerine tabi olabilecektir. Bu durum, istikrarlı ve anlaşmaya dayalı pazar erişimi sağlayacak bir STA'nın önemini daha da artırmaktadır.

3. AB–Hindistan STA’sı: Temel Hükümler

Hindistan–AB Serbest Ticaret Anlaşması, taraflardan her birinin bugüne kadar imzaladığı en kapsamlı anlaşmalardan biri olup, gümrük tarife kalemlerinin yaklaşık %90–95’inde tarifelerin düşürülmesini ya da tamamen kaldırılmasını öngörmektedir.

Avrupa otomobilleri, şarap ve alkollü içkiler: Anlaşma ile Hindistan, AB menşeli otomobillerde uyguladığı %110 seviyesindeki yüksek gümrük vergisini, 250 bin araçlık ithalat kotası kapsamında kademeli olarak %10’a indirecektir. Bu düzenleme, hızla büyüyen ve 2024’te 4 milyonu aşan satış hacmine ulaşan Hindistan otomotiv pazarına Avrupalı üreticilerin erişimini önemli ölçüde kolaylaştıracaktır.

Şarap ve alkollü içkilerde de kayda değer tarife indirimleri öngörülmekte; şarapta vergiler %150’den %20–30’a, sert alkollü içkilerde %150’den %40’a düşürülmektedir. Meyve suları, alkolsüz bira ve makarna ile çikolata gibi işlenmiş gıdalar ise tamamen gümrüksüz hâle gelecektir. Alkollü içeceklerde vergiler görece yüksek kalsa da bu indirimlerin özellikle Avrupa’nın önde gelen üretici ülkeleri için Hindistan’daki tüketici tabanını genişletmesi beklenmektedir.

Makine ve sanayi ürünleri: AB’nin Hindistan’a en büyük ihracat kalemi olan makine ve elektrikli ekipmanlar (2024’te 16,3 milyar avro), çoğu ürün için %44’e varan gümrük vergilerinin sıfırlanmasıyla önemli ölçüde serbestleştirilmektedir. Tıbbi cihazlarda ürünlerin %90’ında, kimyasallarda %22’ye varan, demir-çelikte %22’ye varan ve havacılık ürünlerinde %11’e varan gümrük vergileri de büyük ölçüde sıfıra indirilmektedir.

Hindistan tekstil, hazır giyim ve deri ürünleri: AB’nin uyguladığı %8–12 arasındaki gümrük vergileri kaldırılacaktır. Bu durum, hâlihazırda “Silahlar Hariç Her Şey” (EBA) ve ikili anlaşmalar sayesinde gümrüksüz erişime sahip Bangladeş ve Vietnam ile rekabette Hindistan’a avantaj sağlayacaktır. Yaklaşık 45 milyon kişiye doğrudan, 60 milyon kişiye dolaylı istihdam sağlayan tekstil sektörü açısından bu adım kritik önemdedir. AB’nin yıllık tekstil ithalatı 125 milyar dolar düzeyindeyken, Hindistan’ın payı yalnızca %5–6 olup, tarifelerin kaldırılması bu payı önemli ölçüde artırabilir.

İlaç ve kimyasallar: 2024’te 23,4 milyar dolarlık ihracatla jenerik ilaç üretiminde dünya liderlerinden biri olan Hindistan için, kimyasal ürünlerde %22’ye varan vergilerin kaldırılması ve düzenleyici engellerin azaltılması, Avrupa’ya yönelik ihracatı belirgin biçimde artıracaktır.

Tarım: Siyasi açıdan hassas ürünler her iki taraf için de tarife indirimlerinin dışında bırakılmıştır. AB; Hindistan menşeli sığır eti, şeker, pirinç, tavuk, süt tozu, bal, muz, buğday, sarımsak ve etanol üzerindeki vergilerini korumaktadır. Buna karşılık Hindistan; koyun ve keçi eti, şeker mısırları, üzüm, salatalık, kurutulmuş soğan ve rom için kota bazlı pazar erişimi elde etmektedir. Avrupa’nın coğrafi işaretleri ise henüz Hindistan’da korunmamakta olup, bu konuda ayrı bir anlaşma müzakere edilmektedir.

Hizmetler ve mesleki hareketlilik: Ticaret anlaşmasına paralel olarak, nitelikli çalışanlar ve öğrenciler için bir AB–Hindistan hareketlilik anlaşması da hayata geçirilmektedir. Bu düzenleme,

Hindistan'ın hizmetler piyasasını, özellikle finansal hizmetler alanında, bugüne kadar imzaladığı diğer ticaret anlaşmalarına kıyasla çok daha ileri düzeyde açmaktadır. Bu durum, 2024–2025 döneminde Avrupa'ya yaklaşık 30 milyar dolarlık ihracat gerçekleştiren Hindistan'ın bilişim (IT) ve profesyonel hizmetler sektörlerine önemli avantaj sağlamaktadır.

Devam eden zorluklar: Her iki taraf da ticaret anlaşmasından fayda sağlasa da bazı sorun alanları devam etmektedir. Hindistan, özellikle AB'nin Karbon Sınırdaki Düzenleme Mekanizması (CBAM) konusunda endişe duymaktadır. CBAM; başlangıç aşamasında çimento, elektrik, gübre, demir-çelik, alüminyum ve hidrojen ürünlerini kapsamaktadır. Geçiş dönemi kapsamında raporlama sürecinin ardından, mali yükümlülükler 2026 yılında başlayacak ve kademeli olarak uygulanacaktır. Ayrıca AB'nin ürün standartları ve sertifikasyon gereklilikleri, tarife dışı engeller olarak öne çıkmakta ve bu konuların sürekli diyalog yoluyla ele alınması gerekmektedir.

4. KITE Modeli Simülasyonları

AB–Hindistan Serbest Ticaret Anlaşması'nın ekonomik etkileri, KITE (Kiel Institute Trade Policy Evaluation) adlı ileri düzey bir genel denge ticaret modeli kullanılarak analiz edilmiştir. Model, gümrük tarifeleri ve tarife dışı engellerdeki değişimlerin küresel üretim ağları üzerindeki etkilerini; fiyatlar, üretim, ticaret akımları ve refah üzerindeki yansımalarıyla birlikte ele almaktadır.

KITE, dünya genelinde 65 sektörü kapsayacak şekilde kalibre edilmiş olup, sektörler arası bağlantıları dikkate alması sayesinde politika değişikliklerinden hangi sektörlerin kazançlı ya da kayıplı çıktığını ortaya koymaktadır. Bu özellik, AB–Hindistan STA'sının tekstil, ilaç ve bilişim gibi farklı tarife ve düzenleyici yapılarla sahip sektörler üzerindeki etkilerinin ayrı ayrı değerlendirilmesine imkân tanımaktadır.

Hindistan'ın ticaret ilişkileri için olası sonuçları yansıtacak dört senaryo değerlendirilmektedir:

- **S1: ABD Tarife Şoku (Kısa Vadeli).** ABD, tedarik zincirlerinin uyum sağlaması için sınırlı süre tanınan bir ortamda, Hindistan menşeli mal ihracatına %50 oranında ad valorem gümrük vergisini sürdürmektedir.
- **S2: ABD–Hindistan Anlaşması (Uzun Vadeli).** ABD'nin uyguladığı gümrük vergileri +15 yüzde puanına düşürülmekte; Hindistan ise karşılıklı olarak ABD menşeli sermaye mallarına uyguladığı tarifeleri 5 yüzde puanı azaltmaktadır.
- **S3: Yalnızca AB–Hindistan STA'sı (Uzun Vadeli).** AB ile Hindistan arasında çoğu üründe karşılıklı tarife kaldırımı öngörülmektedir. Motorlu taşıtlarda tarifeler %50 oranında düşürülmekte (kotaya bağlı olarak %110'dan %10'a kademeli indirim temsilen). Tarım ürünlerinde kısmi serbestleşme sağlanmaktadır. Tarife dışı engeller (NTB) genel olarak %3, derin entegrasyon gerektiren sektörlerde (kimyasallar, ilaç, makine) %5, bilişim / profesyonel / finansal hizmetlerde ise %8 oranında azaltılmaktadır.
- **S4: Birleşik Senaryo (Uzun Vadeli).** AB–Hindistan STA'sı ile ABD–Hindistan anlaşmasının eş zamanlı uygulanması.

Tablo 1: Manşet simülasyon sonuçları: reel katma değer ve ticaret akımlarındaki değişimler (%)

Gösterge	S1: ABD %50 Gümrük Vergisi (KV)	S2: ABD– Hindistan Anlaşması (UV)	S3: AB–Hindistan STA (UV)	S4: STA + ABD Anlaşması (UV)
AB katma değeri (%)	0,02	0,01	0,13	0,12
Hindistan katma değeri (%)	-1,64	-0,88	0,12	-0,71
Hindistan'ın AB'ye ihracatı (%)	1,0	2,7	41,0	44,9
Hindistan'ın ABD'ye ihracatı (%)	-22,0	-26,5	1,0	-26,0
AB'nin Hindistan'a ihracatı (%)	-2,7	-3,4	64,9	59,3
Çin'in Hindistan'a ihracatı (%)	-2,9	-3,7	-5,5	

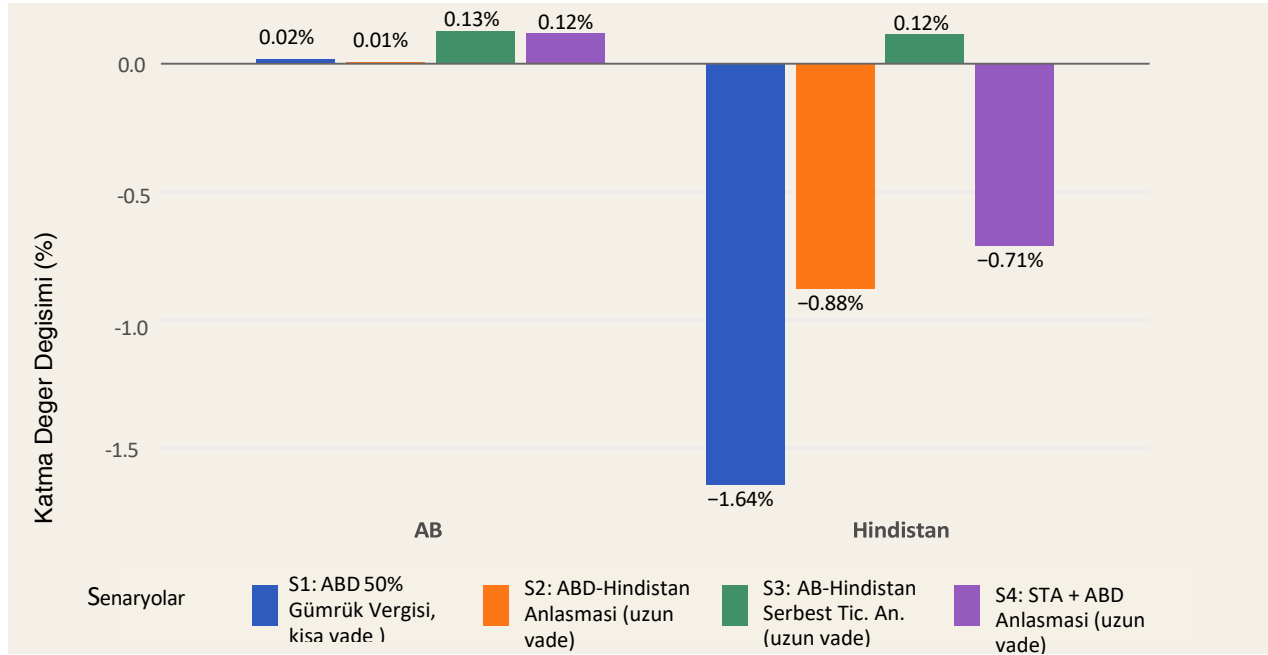
Notlar:

KV = kısa vadeli, UV = uzun vadeli.

Kaynak: KITE model simülasyonları.

Kısa ve uzun vadeli senaryolar, tedarik zincirlerinin uyum esnekliğini yansıtacak şekilde ayrıştırılmıştır. Kısa vadede tedarik zincirlerinin uyum kapasitesi sınırlı olduğundan, bu durumu yansıtmak amacıyla ticaret esneklikleri dört kat artırılmıştır. Uzun vadede ise standart esneklik tahminleri kullanılmaktadır.

Sonraki bölümde bulgular üç başlık altında sunulmaktadır: toplam etkiler, ticaretin yeniden yönelmesi ve risk azaltma (de-risking), ile Hindistan ve AB için sektörel etkiler.

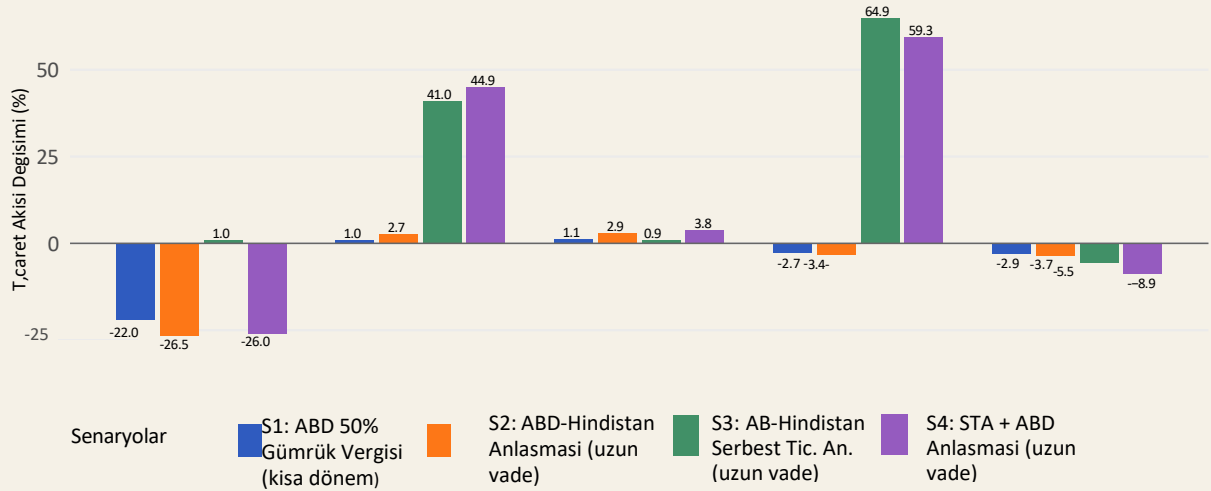

Şekil 1: Senaryolara göre reel katma değer değişimleri

ABD'nin uyguladığı gümrük tarifelerinin Hindistan açısından son derece maliyetli olduğu açıktır. Yüzde 50 puanlık tarife şoku, baz senaryoya kıyasla Hindistan'ın reel katma değerini kısa vadede (bir yıl içinde) %1,64 oranında azaltmaktadır. Bu durum, yıllık yaklaşık 57 milyar dolarlık üretim kaybına karşılık gelmektedir. Model sonuçlarına göre, tarifelerin olmadığı karşılaştırmalı senaryoya kıyasla Hindistan'ın ABD'ye ihracatı %22–26 oranında düşmektedir. Bu büyüklük, gözlenen verilerle de uyumludur: ABD'nin Ağustos 2025'te Hindistan'a yönelik tarifeleri uygulamaya koymasının ardından, Hindistan'ın ABD'ye ihracat değeri diğer pazarlara yapılan sevkiyatlara kıyasla yaklaşık %18–24 oranında gerilemiştir. ABD'nin tarifeleri 15 yüzde puanına düşürecek bir ticaret anlaşması müzakere etmesi durumunda dahi, Hindistan ekonomisi %0,88 oranında GSYH kaybı yaşamaktadır.

Buna karşılık AB–Hindistan Serbest Ticaret Anlaşması karşılıklı kazanımlar üretmektedir. Yalnızca AB–Hindistan STA'sının uygulandığı S3 senaryosu altında, Hindistan'ın reel katma değeri %0,12, AB'nin reel katma değeri ise %0,13 oranında artmaktadır. Bu kazanımlar, daha derin ekonomik entegrasyondan kaynaklanan kalıcı yapısal faydaları ve zaman içinde birikerek artacak milyarlarca euroluk yıllık üretim artışını temsil etmektedir.

Daha da önemlisi, bu kazanımlar dış koşullar değiştiğinde ortadan kalkacak geçici ticaret sapması rantları değildir. Bu faydalar kalıcıdır; çünkü Serbest Ticaret Anlaşması, tarifelerin kaldırılmasıyla işlem maliyetlerinin düşmesi, uyum yüklerini azaltan düzenleyici standartların uyumlaştırılması, yeni ticari fırsatlar yaratan gelişmiş pazara erişim hükümleri ve ikili ticareti kalıcı olarak daha

Şekil 2: Senaryolar genelinde ikili ticaret akımlarındaki değişimler: ABD'nin uyguladığı gümrük tarifeleri Hindistan-ABD ticaretini ciddi biçimde daraltmaktadır (–%22 ile –%27 aralığında). Buna karşılık AB-Hindistan Serbest Ticaret Anlaşması, ticaretin Avrupa'ya yönelmesine yol açmakta (Hindistan → AB: +%41, AB → Hindistan: +%65), aynı zamanda Çin'in Hindistan'a ihracatını %5–9 oranında azaltmaktadır.

8

Ticaretin Yeniden Yönlendirilmesi ve Risk Azaltma (De-Risking)

AB-Hindistan Serbest Ticaret Anlaşması, ticaret akımlarında kayda değer bir yeniden dağılımı tetiklemektedir. Şekil 2, bu değişimleri göstermektedir. Yalnızca STA'nın uygulandığı S3 senaryosu altında, Hindistan'ın AB'ye ihracatı %41 artarken, AB'nin Hindistan'a ihracatı %65 yükselmektedir. Bu asimetri, Hindistan'ın başlangıçtaki gümrük tarifelerinin daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır; bu tarifelerin kaldırılması, AB'li ihracatçılar için oransal olarak daha güçlü fiyat etkileri yaratmaktadır.

Stratejik açıdan en önemli bulgu, Çin'den kayda değer ölçüde ticaret sapması yaşanmasıdır. Bu senaryo altında Çin'in Hindistan'a ihracatı %5,5 oranında azalırken, ABD-Hindistan anlaşmasıyla birlikte uygulandığında bu düşüş %8,9'a ulaşmaktadır.

Bu gelişme her iki taraf açısından da büyük önem taşımaktadır. Hindistan'ın Çin ile ticaret açığı 2024 yılında 94 milyar dolara ulaşmış, bu tutar ülkenin en büyük ikili ticaret dengesizliğini oluşturmuş ve Hint politika yapıcılar için kalıcı bir endişe kaynağı hâline gelmiştir. Hindistan ekonomisinin kritik sektörleri Çin girdilerine yüksek ölçüde bağımlıdır: tedarik zincirlerinde Çinli bileşenlerin baskın olduğu elektronik ve telekom ekipmanları, jenerik ilaç sanayisi için aktif

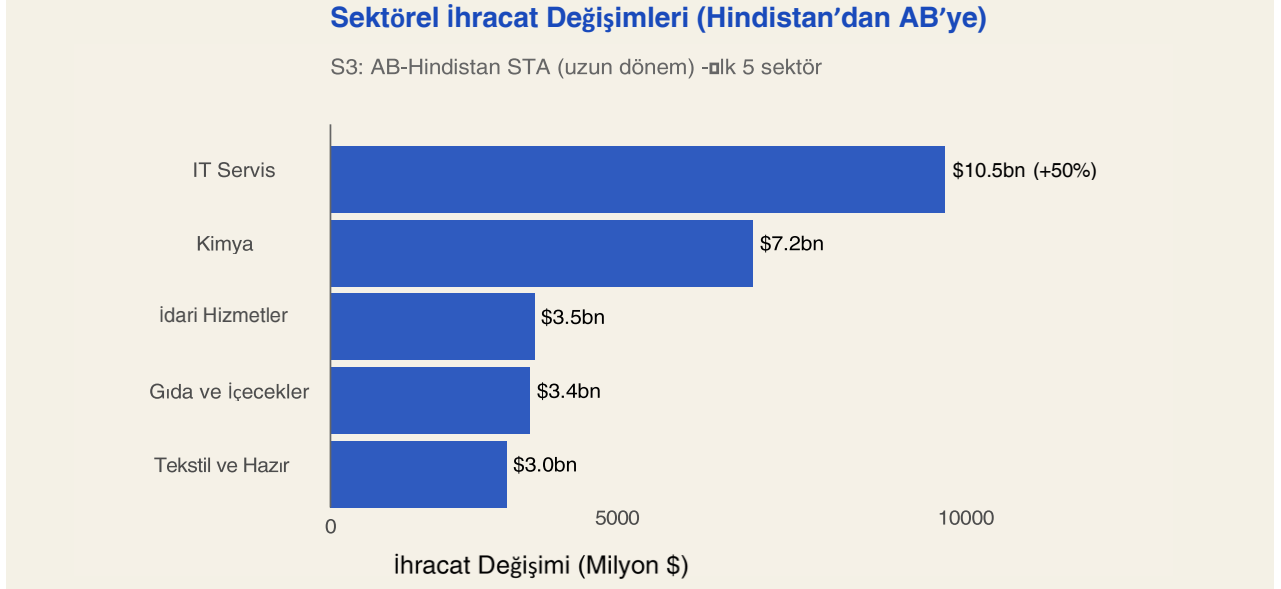
farmasötik bileşenler ile Hindistan'ın büyüyen imalat altyapısı için sanayi makineleri ve ekipmanları bu bağımlılığın başlıca örnekleridir.

Bu bağımlılık, özellikle 2020 yılında Himalayalar'da Hint ve Çin güçleri arasında yaşanan ve her iki taraftan askerlerin hayatını kaybettiği sınır çatışmalarından bu yana, Hindistan açısından giderek artan bir güvenlik endişesi hâline gelmiştir. Hindistan hükümeti, Çin girdilerine olan bağımlılığı azaltmak amacıyla çeşitli politika adımları atmıştır: TikTok dâhil olmak üzere Çin menşeli mobil uygulamaların yasaklanması, Çinli yatırımcılar için doğrudan yabancı yatırım (FDI) denetimlerinin sıkılaştırılması ve "Atmanirbhar Bharat" (Kendi Kendine Yeterli Hindistan) girişimi kapsamında yerli alternatiflerin teşvik edilmesi bunlar arasında yer almaktadır. Ancak tüm bu çabalara rağmen, Çin'den yapılan ithalatı azaltmak son derece zor olmuştur. Çin ürünleri fiyat açısından rekabetçi olmaya devam etmekte ve Hindistan tedarik zincirlerine derinlemesine entegre durumdadır. Nitekim Çin'den ithalat 2024 yılında yaklaşık %10 oranında artmaya devam etmiş, bu ticari ilişkilerin ne denli kalıcı olduğunu ortaya koymuştur.

AB-Hindistan Serbest Ticaret Anlaşması, Hindistan'ın politika temelli çabalarını tamamlayan, piyasa temelli bir mekanizma sunarak Çin'e olan bağımlılığı azaltma potansiyeli taşımaktadır. Anlaşma, AB tedarikçilerine Hindistan pazarında ayrıcalıklı erişim sağlayarak Avrupa ürünlerini Çinli alternatiflere kıyasla daha rekabetçi hâle getirmektedir. Bu yaklaşım, Çin'e karşı korumacı duvarlar örmekten ziyade, tercihli muamelenin gücüyle ticaret akımlarını doğal biçimde Avrupa'ya yönlendiren köprüler kurmayı amaçlamaktadır. Söz konusu yaklaşım DTÖ kurallarıyla uyumlu, piyasa odaklı ve sürdürülebilir niteliktedir.

AB açısından bu ticaret sapması, 2022'den bu yana AB'nin ticaret ve sanayi politikasının merkezine yerleşen risk azaltma (de-risking) gündemiyle doğrudan örtüşmektedir. Avrupalı politika yapıcılar, kritik mineraller, nadir toprak elementleri, ilaçlar, ileri imalat ve güneş panelleri gibi birçok sektörde Çin'e olan ekonomik bağımlılıktan giderek daha fazla endişe duymaktadır. Hindistan ile yapılan STA, 1,4 milyarlık nüfusa ve hızla büyüyen bir orta sınıfa sahip bir pazara erişim, hukukun üstünlüğü ve piyasa ekonomisi gibi alanlarda büyük ölçüde örtüşen değerlere sahip demokratik bir ortak ve birçok sektörde Avrupa sanayisiyle rekabet etmekten ziyade onu tamamlayıcı nitelikte bir üretim altyapısı sunarak somut bir çeşitlendirme imkânı sağlamaktadır.

Hindistan için Sektörel Etki

Şekil 3: STA (S3) kapsamında Hindistan'ın AB'ye ihracatında en hızlı büyüyen sektörler

BT ve profesyonel hizmetler:

Hizmet ticaretinde tarife dışı engellerin (NTB) %8 oranında azaltılması, profesyonellerin hareketliliğini kolaylaştıran eş zamanlı mobilite anlaşmasıyla birleştiğinde, Hindistan'ın Avrupa pazarındaki karşılaştırmalı üstünlüğünü önemli ölçüde derinleştirmektedir. Hindistan hâlihazırda BT hizmetlerinde küresel bir güç merkezi konumundadır. Ülke, 2024 yılında dijital olarak sunulan hizmetlerde dünya genelinde 5. sırada yer almış ve küresel ölçekte 269 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirmiştir.

Buna karşın, Avrupa pazarı, düzenleyici engeller ve profesyonel hareketliliğe yönelik kısıtlamalar nedeniyle ABD'ye kıyasla girilmesi daha zor bir pazar olmuştur. AB-Hindistan Serbest Ticaret Anlaşması, bu tabloyu köklü biçimde değiştirmektedir.

Tekstil ve hazır giyim:

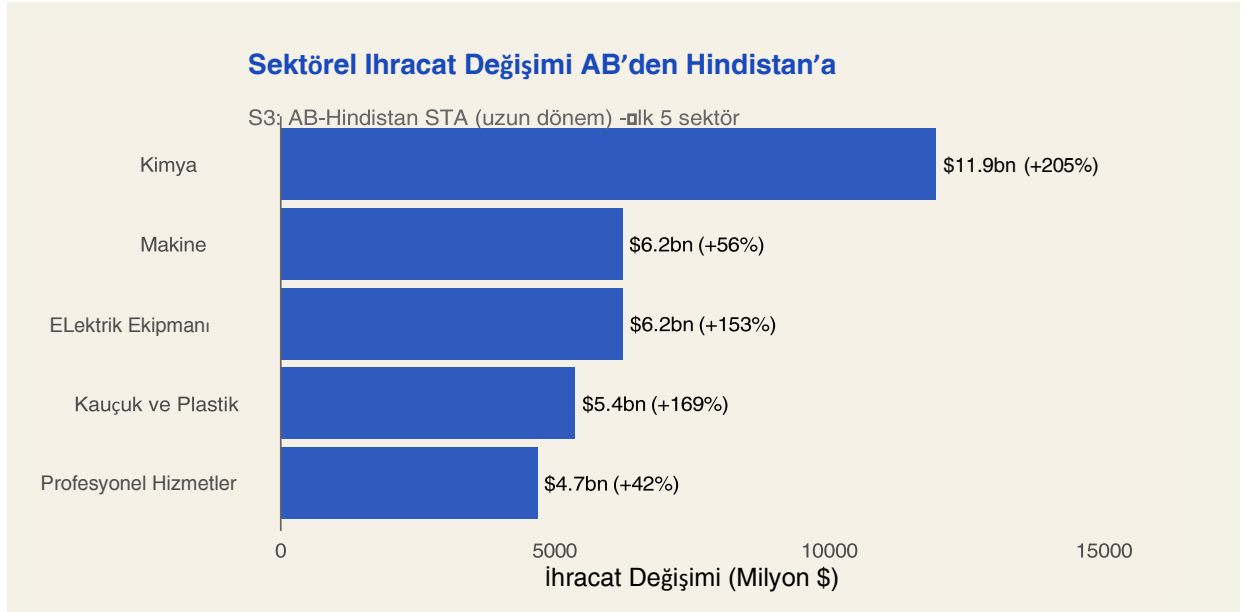
AB'nin %8-12 arasındaki gümrük vergilerinin kaldırılmasıyla, Hint menşeli hazır giyim ürünleri fiyat açısından çok daha rekabetçi hale gelmekte; Bangladeş ve Vietnam ile olan rekabet koşulları eşitlenmektedir. 2024 yılında toplam hazır giyim ihracatı yaklaşık 15,7 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Sektör, özellikle kırsal ve yarı kentsel bölgelerde kadın istihdamı açısından kritik bir öneme sahip olmaya devam etmektedir.

İlaç sektörü:

Hindistan, hacim bakımından dünyanın en büyük jenerik ilaç üreticisidir. Gümrük vergilerinin kaldırılması, basitleştirilmiş düzenleyici süreçler ve karşılıklı tanıma anlaşmaları ile birleştiğinde, Hint ilaçlarının Avrupa'daki satışlarını artıracaktır. Bu gelişme, Hintli üreticilerin COVID-19

pandemisi sırasında küresel ölçekte aşı ve tedavi tedarik ederek kazandıkları itibarı daha da güçlendirecektir.

AB için Sektörel Etki

Şekil 4: STA (S3) kapsamında AB'nin Hindistan'a ihracatında en hızlı büyüyen sektörler. Kimyasallar, makineler, elektrikli ekipmanlar, kauçuk ve plastik ürünler ile profesyonel hizmetler en fazla fayda sağlayan sektörlerdir.

Makine ve sermaye ekipmanları:

Endüstriyel makineler ve sermaye malları, Avrupa'nın temel ihracat yetkinlikleri arasındadır. Üretime Bağlı Teşvik (PLI) programları ve *Make in India* girişimiyle hızla büyüyen Hindistan imalat sanayisi, Alman, İtalyan ve diğer Avrupalı mühendislik firmalarının ürettiği ileri teknoloji üretim ekipmanlarına giderek daha fazla ihtiyaç duymaktadır. Hindistan sanayileştikçe, AB-Hindistan STA'sı Avrupalı tedarikçileri avantajlı bir konuma getirmektedir.

Motorlu taşıtlar:

Hindistan'ın yüzde 100 gibi son derece yüksek olan temel gümrük vergisinde yüzde 50'lik bir indirim bile anlamlı bir pazar açılımı sağlamaktadır. Hindistan, 2024 yılında 4 milyondan fazla binek araç satışıyla dünyanın üçüncü büyük otomobil pazarı olmuştur. BMW, Mercedes-Benz, Volkswagen ve Audi gibi Avrupalı premium markalar uzun süredir pazara daha fazla erişim hedeflemektedir. Kısmi de olsa tarife indirimleri, Avrupa araçlarını Hindistan'ın büyüyen orta sınıfının çok daha geniş bir kesimi için erişilebilir kılacaktır.

Kimyasallar ve hassas ölçüm/üretim ekipmanları:

AB, yüksek katma değerli özel kimyasallar, bilimsel cihazlar ve hassas üretim alanlarında güçlü

bir karşılaştırmalı avantaja sahiptir. Hindistan'ın büyüyen sanayi ve araştırma altyapısı, bu tür ileri teknoloji girdilere olan talebi artırmaktadır.

Şarap ve alkollü içkiler:

Ekonomik büyüklük olarak sanayi sektörlerine kıyasla daha sınırlı olsa da Avrupalı şarap ve alkollü içki üreticileri Hindistan'ın genişleyen tüketici pazarına anlamlı bir erişim elde etmektedir. Yaklaşık 300–400 milyon kişiden oluştuğu tahmin edilen Hindistan orta sınıfı, ithal ve premium ürünlere yönelik artan bir talep göstermektedir.

5. Politika Çıkarımları

Avrupa Birliği için

Onay sürecinin hızlanması

AB'nin Hindistan'a yönelik GSP kapsamındaki tercihleri 2026–2028 döneminde daha da daralacaktır. Bu nedenle her gecikme, Hindistanlı ihracatçıların Bangladeş (EBA) ve Vietnam gibi tercihli erişimini koruyan rakiplere pazar payı kaptırması anlamına gelmektedir. Mercosur'un aksine, Hindistan STA'sı ciddi çevresel tartışmalarla veya üye ülkelerde güçlü bir tarımsal muhalefetle karşılaşmamaktadır. Bu elverişli siyasi ortamdan yararlanılarak, Avrupa Parlamentosu ve üye devletler anlaşmanın onayını önceliklendirmelidir.

CBAM ile STA arasında uyum sağlanması

1 Ocak 2026'da yürürlüğe giren Karbon Sınırdaki Düzenleme Mekanizması (CBAM), çelik, alüminyum, çimento ve gübre gibi Hindistan'ın önemli ihracat kalemlerini etkilemektedir. Hindistan'da henüz AB seviyesinde bir karbon fiyatlandırma sistemi bulunmadığından, CBAM'ın STA'nın uygulanmasında caydırıcı bir unsur hâline gelmesi riski vardır. AB, CBAM takvimini STA kapsamındaki tarife indirimleriyle uyumlu hâle getirerek çelişkili sinyallerden kaçınmalı; Hintli üreticilere karbon ölçümü ve azaltımı konusunda teknik destek sağlamalıdır.

Tedarik zincirlerinin Avrupa'ya yönelmesinin desteklenmesi

AB–Hindistan STA'sı kapsamında Çin'in Hindistan'a ihracatında öngörülen %5–9'luk düşüş, Avrupalı firmalar için önemli fırsatlar yaratmaktadır. AB; ticaret odaları, Hindistan'daki temsilcilikler ve özellikle KOBİ'lere yönelik hedefli destekler yoluyla bu yeniden yönelmeyi aktif biçimde teşvik etmeli, Hindistan'a yönelik AB yatırımlarını artırmalıdır.

Hindistan'ı örnek model olarak konumlandırma

Hindistan STA'sının başarıyla tamamlanması, AB'nin demokratik ortaklarla, sürdürülebilirlik ve yönetim standartlarını koruyarak etkili ticaret anlaşmaları yapabileceğini göstermektedir. Bu deneyim, Endonezya, Filipinler ve Avustralya gibi diğer stratejik pazarlarda yürütülecek müzakereler için model teşkil edebilir.

Hindistan için

Uygulamanın iyi yönetilmesi

Otomotiv ve alkollü içecekler gibi hassas sektörlerde öngörülen uzun geçiş süreleri, yerli sanayinin rekabet gücünü artırmak için kullanılmalıdır. Geçiş dönemi, uyumu ertelemekten ziyade yatırım, teknoloji ve tedarik zinciri kapasitesini güçlendirmeye odaklanmalıdır. Kamu altyapısındaki darboğazları aşmak için su yönetimi gibi alanlarda AB firmalarına kamu alımlarının açılması da değerlendirilmelidir.

İhracatçıların AB standartlarına hazırlanması

Birçok Hint KOBİ'si Avrupa'nın kalite, çevre ve sertifikasyon gerekliliklerini karşılamakta zorlanmaktadır. Hükümet, kapasite geliştirme programlarını genişleterek STA'nın sunduğu fırsatların yalnızca büyük firmalarla sınırlı kalmamasını sağlamalıdır.

Çeşitlendirmenin stratejik avantaja dönüştürülmesi

AB-Hindistan STA'sı, Birleşik Krallık, BAE ve devam eden müzakerelerle birlikte Hindistan'ın çok yönlü ticaret stratejisinin parçasıdır. Bu yaklaşım, tek pazara bağımlılığı azaltarak pazarlık gücünü artırır ve dış şoklara karşı koruma sağlar.

Uyum maliyetlerinin yönetilmesi

Serbestleşme bazı sektörlerde kayıplar yaratacaktır. Özellikle Avrupa'dan ithalatla rekabet edecek alanlarda çalışanlar ve bölgeler için destek programları geliştirilmesi, ticari açılımın siyasi sürdürülebilirliği açısından kritik önemdedir.

6. Sonuç

AB-Hindistan Serbest Ticaret Anlaşması, küresel ticaret sisteminin ciddi baskı altında olduğu bir dönemde her iki taraf için de stratejik önem taşımaktadır. ABD korumacılığı, jeopolitik rekabet ve tedarik zinciri kırılganlıkları, güvenilir ortaklarla çeşitlendirmeyi zorunlu hâle getirmiştir.

KITE modeline dayalı analiz, anlaşmanın **AB ve Hindistan için kalıcı ve yapısal kazançlar** yarattığını göstermektedir. Bu kazanımlar, ABD-Hindistan ilişkilerinin seyrinden bağımsızdır. Anlaşma, tedarik zincirlerini yeniden yönlendirmekte, Çin'e bağımlılığı azaltmakta ve iki büyük demokratik ekonomi arasında kalıcı ticari bağlar kurmaktadır.

AB açısından STA, 1,4 milyarlık büyüyen bir pazara erişim sağlarken, açık ve kurallara dayalı ticarete olan bağlılığını da güçlendirmektedir. Mercosur sürecinin aksine, ciddi siyasi ve çevresel tartışmalar yaratmadan ilerleyebilecek bir model sunmaktadır.

Hindistan için ise anlaşma, 2025'te yaşanan tarife şoklarının ortaya koyduğu kırılganlıklara karşı **ekonomik dayanıklılık** sağlamaktadır. ABD pazarı önemini korusa da, AB ile derinleşen ticari ilişkiler riski azaltmakta; imalat ve hizmet sektörlerinin değer zincirinde yükselmesini desteklemektedir.

Rakamlar nettir: her iki taraf için GSYH'nin %0,12–0,13'üne karşılık gelen **kalıcı refah artışı**, %41–65 arası **ikili ticaret genişlemesi** ve Çin'den **%5–9 oranında ticaret sapması**. Bunlar geçici değil, uzun vadeli etkilerdir.

Siyasi ve ekonomik koşullar elverişliyi, tarafların anlaşmayı hızla sonuçlandırıp uygulamaya koyması; demokratik ekonomilerin daha dayanıklı ve müreffeh bir küresel ticaret sistemi inşa edebileceğini göstermesi açısından kritik önem taşımaktadır.

Rapora aşağıdaki adresten ulaşabilirsiniz;

<https://www.kielinstitut.de/publications/the-eu-india-trade-deal-strategic-diversification-in-an-era-of-uncertainty-19443/>